

Hejőbába Község Polgármesterétől

JAVASLAT

Hejőbába Községi Önkormányzat 2010. évi költségvetési koncepciójához

Tisztelt Képviselő - testület!

Hejőbába Községi Önkormányzat 2010. évi költségvetési koncepcióját az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998.(XII.30.) Korm. rendelet 28. §-ában foglalt előírásoknak megfelelően a következők szerint terjesztem elő:

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének tervezete szerint a települési önkormányzatokat megillető bevételeket a csatolt mellékletek alapján tervezhetjük (1-2. sz. melléklet).

Az önkormányzat 2009. évben elfogadott határozatait, a ciklusprogram és az abban meghatározott célkitűzések határozták meg a 2010. évben ellátandó feladatokra vonatkozó főbb irányokat és stratégiai célokat. A célok megvalósítása biztosítja a település további fejlődését, a szolgáltatások körének bővítését és minőségének javítását. Az önkormányzat sem függetlenítheti magát a külső tényezőktől, melyek negatívan is befolyásolhatják az elképzelések megvalósítását.

A 2008. év októberének elejétől a világgazdasági válság hatása egyre erőteljesebben jelentkezik és már nem csak a világgazdaság egészének növekedését érinti negatívan, hanem hazánkét is. A folyamatnak az állami mentőakciók sem tudtak egyelőre gátat szabni, mivel ezek jótékony hatását erőteljesen fékezik a piaci szereplők recessziós félelmei. A pénzügyi krízis hatására jelentősen csökken az önkormányzat működésére fordítható bevételi előirányzatok összege.

A költségvetési törvény tervezetének erőteljes korrekciójára került sor az előzőekben leírt válság hatásainak csökkentése és annak kezelése céljából.

A 2009. évben is folytatódnak az előző években megkezdett olyan jellegű szerkezeti változások a költségvetési támogatások elosztásában, amelyek az egyes eddig külön finanszírozott feladatokat beépítik az alapszabályába. Ezek a változások nem csak az államháztartási hiánycélok elérését segítik a működési feltételek és körülmények módosításával, hanem az állam és a közszolgáltatások igénybevevői közötti viszonyok megváltoztatásával, a közfeladatok hatékonyabb ellátásának ösztönzésével, a közterhek viselése iránti felelősség erősítésével gazdasági és társadalmi fordulatot kívánnak elérni.

A közigazgatás modernizációjában jelentős szerepet kap az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT). A községben foglalkoztatottak 2009. évi bérpolitikáját a megváltozott makrogazdasági feltételeknek megfelelően (gazdasági válság) a párhuzamosan kialakult más szabályozások figyelembevételével kell kialakítani. A községben 2009. évben is a reálkeresetek szinten tartása valósulhat meg. A 13. havi illetmény és más alanyi jogon járó juttatások a vonatkozó törvénytervezet alapján elvonásra kerülnek (ruházati és étkezési költségtérítés) és helyükbe úgynevezett „cafeteria” rendszer kerül bevezetésre, azzal az eltéréssel, hogy az ennek keretében kifizetett juttatások adókötelessé válnak az eddigi adómentességgel szemben. Ez azt jelenti, hogy még ez a célkitűzés sem valósulhat meg, azaz a köztisztviselők és a közalkalmazottak reálkeresete a 2010. évben várhatóan csökkenni fog. Az még nehezen modellezhető, hogy az adójogszabályok módosítása ezt milyen mértékben képes kompenzálni.

A helyi önkormányzatok kistérségi és regionális együttműködését feladataik kisebb létszámmal, kisebb költséggel és nagyobb hatékonysággal történő ellátását pénzügyi eszközökkel ösztönzi a kormány.

A települési önkormányzatok költségvetési forrásai összességében a 2009. évhez képest volumenében mintegy 10-15%-kal csökkennek a törvénytervezet erre vonatkozó adatai alapján, igazodva a kormány megszorító intézkedéseire, amelyek a válság kezelését célozzák. A költségvetés egyensúlya csak rendkívül szigorú fiskális fegyveléssel tartható, ezért az elmúlt években megszokottnál is jobban kell ügyelnünk a likviditásra és a kiadásaink tervezésére.

Ezek után érthető, hogy az önkormányzatot közvetve és közvetlenül és érintő pénzügyi válság utóhatásai miatt csak óvatos optimizmussal fogalmazható meg a 2010. évi koncepció.

Az önkormányzatoknak a fenti jogszabályok szerint kell elkészíteni és a képviselő-testület elé terjeszteni a jövő évi költségvetés irányelveit, amelyek alapján a polgármesteri hivatal szakemberei a jegyző irányításával kidolgozzák a következő évi részletes költségvetési javaslatot.

A 2010. évi koncepcióban a következő alapelveket kívánjuk érvényesíteni a tervezés fázisaiban és érvényesíteni a gazdálkodás folyamatában. Az alapelvek a következők:

1. Takarékos és biztonságos működtetés. (kötelezően ellátandó feladatok)
2. Törekvés a szociális ellátórendszer szinten tartására.
3. Tudatos település – és vidékfejlesztés az ÚMVP III-IV. tengelyére építve.
4. Kapcsolódás a LEADER 2007-2013 programhoz, illetve az ÚMFT-hez.

A célok megvalósításának alapja a költségvetési koncepció, amely a konkrét megvalósítást tartalmazó, adott évre vonatkozó pénzügyi tervet (költségvetés) alapozza meg.

A koncepció összeállításakor át kell tekinteni a reálisan számba vehető bevételeket és az önkormányzat által kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatokat és a településfejlesztéssel kapcsolatos célokat egyaránt.

A koncepció kidolgozása során számba vettük bevételi lehetőségeinket, valamint az ellátandó feladatainkat, melyek jórészt ismertek (intézmények működtetése, szociális feladatok ellátása, stb.).

A koncepcióban csak a már vállalt kötelezettségekre - amelyek közül nem hiányoznak a 2010. évi fejlesztések és beruházások (a szennyvízhálózat kiépítése, az általános iskola tetőzetének felújítása, a Leader programban megvalósuló falufejlesztés, TELEHÁZ kialakítása) - illetve a kötelező feladatokra lehettünk tekintettel, amelyekről természetesen a képviselő-testület eltérhet.(3. számú melléklet)

A 2010. évi költségvetési koncepció elkészítése a költségvetési törvényjavaslatban szereplő adatok és keretszámok figyelembevételével történt. Ezek az adatok tájékoztató jellegűek és csak támpontot szolgáltatnak. Az önkormányzatok továbbra is a személyi jövedelemadó 40%-ával rendelkeznek, amelynek helyben maradó része 8%.

A belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 100 %-a az önkormányzatot illeti meg, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni személyi jövedelemadó 100%-a a földterület fekvése szerinti önkormányzat bevétele. (A vonatkozó jogszabályi előírások szerint az ezzel kapcsolatos adófizetési kötelezettség könnyen kijátszható, ezért ilyen bevételre a jövőben sem számíthatunk.) A jegyzői hatáskörben jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság teljes összege, a környezetvédelmi hatóság által az önkormányzat területén kiszabott és befolyt környezetvédelmi bírság 30%-a a településé.

A szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó önkormányzati költségvetési elszámolási számlára érkezett bevétel 100%-a az önkormányzatot illeti.

A helyi önkormányzatok működőképességének megőrzésére nyújtott kiegészítő támogatásra (ügynevezett ÖNHKI) a jövő évben is pályázatot nyújthatnak be a települések, de a jogszabályi feltételek szigorúak és folyamatosan változnak, ami egyre nehezíti a sikeres pályázat benyújtását.

A normatív támogatások nem, illetve csak részben nyújtanak fedezetet az önkormányzat által kötelezően és önként vállaltan ellátandó feladatokhoz. (Pl. intézményfenntartás, gyermekjóléti szolgáltatás, sportfeladatok stb.)

A központi költségvetés a 2010. évre bérnövekedéssel nem számol a közszférában, a köztisztviselői illetményalap összege, valamint a közalkalmazottak illetménypótléka sem változik az előző évi szinthez képest, igazodva a kormányzati megszorító intézkedésekhez.

Dologi kiadásokhoz a 2009. évi előirányzathoz viszonyítva a központi költségvetés az infláció prognosztizált 4,1% -os mértéke ellenére sem nyújt támogatást.

Az áremelkedések (pl.: áramdíj) jelentősen rontják a költségvetés helyzetét és még pontos mértékük sem ismert, ezért nem kiszámítható a várható hatásuk sem. (a kiadásokat címek szerint a 3. számú melléklet tartalmazza)

Az önkormányzat bevételi forrásainak összege még pontosan nem ismert, mert a rendelkezésünkre álló számok csak keretszámok, azok véglegesen a költségvetési törvény elfogadásával alakulnak ki. Számolnunk kell azonban azzal, hogy az állami normatívák, támogatások reálértékben helyi szinten csökkenő tendenciát mutatnak, a rendelkezésre álló keretszámok alapján ezért egyre nehezebben biztosítható a kötelező önkormányzati feladatellátás.

A központi költségvetés az önkormányzatokat céltartalék képzésére a 2010. évben sem kötelezi.

Koncepciónkban 28.441 eFt forint hiánnyal tervezünk a 2010. év tekintetében. Ez lehetőséget teremthet az ún. ÖNHKI pályázat benyújtására, de azt, hogy a pályázat benyújtható-e, a kiírásban szereplő feltételek fogják meghatározni. A tervezett hiány mértéke jól mutatja, hogy milyen mértékben romlottak a költségvetés bevételi oldalát meghatározó kondícióink az elmúlt évhez viszonyítva.

Az önkormányzat bevételeinek növelése elsősorban a helyi adók és bérleti, valamint a közterület használati díjak emelésével történhetne. Ezeken a területeken olyan kicsi a mozgásterünk, hogy jelentős mértékű bevétel növekedés nem érhető el. A helyi adó közül ki kell emelni a kommunális adót, amelynek emelése lenne javasolt a jövő évre. A konkrét javaslatom 9.500,-Ft/év, mely esetében az adóemelés mértéke 11,8 %.

A kiadások mértékének csökkentésénél meg kell vizsgálni a kötelező és nem kötelezően ellátandó feladatokat. Központilag is támogatott a kötelező feladatok társulási formában történő ellátása, amelyre a központi költségvetés célzott normatívák nyújtásával kívánja ösztönözni az önkormányzatokat.

Ehhez nyújt segítséget a Tiszaújvárosi Többcélú Kistérségi Társulás, melynek tagjaként a kötelező feladatot jelentő belső ellenőrzést látjuk el költségkímélő módon és hatékonyan. Nemesbikk községgel intézményfenntartó társulás keretében működtetjük a nevelési-oktatási intézményt, amely növeli bevételeinket, de az elmúlt évihez viszonyítva ez a bevétel is csökkenni fog a rendelkezésre álló adataink alapján, mintegy 17%-os mértékben.

Elmondható, hogy az önkormányzat pénzügyi helyzete a 2010. évben sem javul az előző évekhez viszonyítva.

A költségvetésnek biztosítani kell

Bevételi oldalon (1.sz. melléklet) :

- növelni az önkormányzati vagyon (ingatlanok, jogok stb.) bevételeit,
- pályázati lehetőségek felkutatását.

Bevételek: intézményi működési bevételek, önkormányzat sajátos működési bevételei, felhalmozási és tőkejellegű bevételek, támogatások, kiegészítések, támogatásértékű bevételek, államháztartáson kívülről átvett pénzeszközök, finanszírozási műveletek bevételei, pénzforgalom nélküli bevételek (pénzmaradvány)

Kiadási oldalon (3.sz. melléklet):

- az intézmények működőképességét,
- törekedni a szociális jellegű feladatok ellátásának szinten tartására,
- a község üzemeltetését (közvilágítás, ivóvízellátás, temetőfenntartás),
- a 2009. évről áthúzódó kötelezettségek teljesítését,
- a pályázati forrásokkal támogatott beruházásokat, valamint
- a műszakilag indokolt karbantartásokat.

Kiadások: folyó működési kiadások, felhalmozási és tőkejellegű kiadások, támogatásértékű kiadások, tartalékok, hitelek kamatai, egyéb kiadások, finanszírozási műveletek kiadásai.

A költségvetés egyensúlyának fenntartása a következő évben sem lesz könnyű feladat. A költségvetési év tervezett feladataihoz szükséges források nem biztosítottak, hiszen kénytelenek vagyunk jelentős hiánnyal számolni a koncepcióban. A hiány mérséklésének lehetséges alternatívái lehetnek a kiadások csökkentése és hitel felvétele.

Kérem előterjesztésem megvitatását, elfogadását.
A részletes kimutatást jelen javaslathoz csatoltam.

Hejőbába, 2009. november 19.

Juhász Barnabás
polgármester